

Edinost

Za eno leto	\$2.00
Za pol leta	1.25
Za ZDA.	3.00

KONFERENCA V MOSKVI PODKREPILA POT K ZMAGI IN TRAJNEM MIRU

NJENA IZJAVA RAZVELJAVILA ODVRATNO PROPAGANDO PROTI SPORAZUMA ZAVEZNIŠKIH VELESIL. OSTANE NAJMOŽNEJSI UDAREC PROTI FAŠIZMU, APIZERJEM IN REAKCIJI

Moskva — Po več dnevem zborovanju vnašnjih ministrov zavezniških držav imenoma, Združenih držav, Vel. Britanije, Sovjetske Unije in Kitajske, konferenca v Moskvi je zaključena. Njeni zaključki spadajo med najznačilnejše v tekoči vojni k podkrepitvi odločnih akcij proti fašističnemu osišču za čimprejšnjo zmago ter podlaga za trajen mir. Z tem je razveljavljena odvratna propaganda fašizma ter apizerjev in reakcije v svojem prizadevanju proti sporazumu zavezniških velesil.

Skupna izjava ki je podpisana po imenovanih državah je najvažnejši dokument, kateri obvezuje podpisnice v najtesnejšem sodelovanju v tekoči vojni, kakor tudi po zmagi nad sovražnikom. Izjava se dobesedno glasi:

1) Skupna akcija, ki se zavezuje v odločnem nadaljevanju vojne proti njihovim sovražnikom, se bo nadaljevala do popolne in brezpogojne zmagе, ter za organizacijo za vzdrževanje mira in varnosti.

2) Da bodo vsi oni, ki so v vojni proti skupnega sovražnika, delovali skupno v vseh zadevah ki se tičejo predaje in razorožitve sovražnika.

3) Podvzeli bodo potrebne korake ki so potrebni za njihove strani proti kršenju pogojev, ki so bili naloženi sovražnikom.

4) Spoznavajo potrebo, da je čim prej postavljena organizacija mednarodne Zveze, ki bo slonela na načelih neodvisnosti in enakopravnosti vseh miroljubnih držav in ki bo odprla vrata za člane.

OKROG 50 TISOČ DELAV- CEV PRIZADETIH Z STAVKO

London, Eng. — Okrog 50 tisoč delavcev je prizadetih z stavko v Vel. Britaniji, zaradi zahtev zvišanja plač in izenačenja istih v tovarnah. V nekaterih tovarnah delavci in delavke so izšli na stavko zaradi vplivne mladincev. Okrog 24 tisoč rudarjev je pa zastavkalo zadnjega tedna ne daleč Doncaster, kakor pravi poročilo.

Razne vesti

VLADA BO ZVIŠALA MEZ- DNO LESTVICO RUDARJEM

Ottawa, — Devet tisoč premogarskih delavcev v Alberti in British Columbij, kateri so zastavkali zaradi nezadostne plače in drugih delovnih regulacij, bodo dobili zvišano mezdno lestvico, kakor se zatrjuje z strani vladnega oddelka za delo iz Ottawe.

Namreč naspram izjavi ministra za delo Mr. Mitchell, se trdi da se je dosegel delni sporazum glede zvišanja plače rudarjem. Robert Livett predsednik 18 okrožja U. M. W. of Amerika, kateri je vodil pregovore z strani unijskega okrožja pravi, da bodo delavci sami odločili v tem oziru napram sporazumu. Vsekakor pričakuje se, da se bodo delavci povrnili na delo seveda pod novimi pogoji njihovih zahtev.

STALIN ODLIKOVAN

London, Eng. — Vrhovni Svet Sovjetov je odlikoval Stalina z najvišjim odlikovanjem vojaške časti "Sovrov" za njegovo iznenredno vodstvo Rdeče Armade.

OGROMEN USPEH VOJNE- GA POSOJILA

Toronto, Ont. — Toronto je prekoračilo svojo kvoto v petem vojnem posojilu ob zaključku termina za štiri milijone dolarjev. Tudi po

Pregled bojovnih črt proti fašizmu

RDEČA ARMADA ZAVZELA KIJEV IN BLISKOVITO PRODIRA PROTI STARIM MEJAM SOVJETSKE UNIJE TER ZASUŽNENIH NARODOV V EVROPI. OGROMNE IZGUBE NACISTIČNIH SIL ODKAR SO VPADLE NA SOVJETSKO OZEMLJE. 9 MILIJONOV, RANJENIH, VJETIH IN POBITIH

Junaški oddelki Rdeče Armade, se bliskovito približajo v sedajni ofenzivi starim mejam Sovjetske Unije, kakor tudi zasedenim mejam zasuznenih narodov v Evropi. Nacistične sile katerih odpor je razbit na vseh krajih bojne črte, odstopajo proti drugi strani obrežja reke Bug, kot nove obrambne črte na južni in južnozapadni strani.

Na več krajih bojne črte Rdeča Armada se je približala na nekih 150 milj do rumunske meje, ter od 40-50 milj pa do ostalih sovjetsko-baltiških republik in Poljske.

Maršal in premijer Sovjetske Unije Stalin, je v svoji poslanici ob 26 obletnici oktoberske revolucije, naštel ogromne izgube nacističnih vničevalcev, kateri so se v svoji pohotnosti polastili plodovite sovjetske zemlje računajoč z tem nadaljevati svoj zločinski "novi red" v Evropi. Ne glede na meje človeškega dostojanstva na-

pram civilnemu prebivalstvu, kakor tudi drugi dragocenoosti zgodovinskega pomena, nemški vničevalci so doživeli v milijonih odlikovanje na vzhodni bojni črti po dva metra zemlje. Ti ne bodo nikdar več nadlegovali ostali miroljubni kulturni svet!

V poletni ofenzivi Rdeča Armada je osvobodila 135.135 četvrtin milj zasedenega ozemlja, vključno je zavzela 162 važnih strateških položajev in 38.000 mest in vasi.

Nacistične izgube se računajo 2.700.000 ljudi, vključno en milijon ubitih, drugo pa ranjenih in zajetih. Zatem: 10.189 bojnih letal; 17.706 tankov; 19.000 topov; 1.080 oklopnih avtomobilov;

SPORAZUM ZA MED- SEBOJNO POMOČ

Edvard Beneš, bo v kratkem obiskal Moskvo!

London — Glasom tukajšnjih vesti, predsednik češkoslovaške republike Eduard Beneš, bo v kratkem obiskal Moskvo, kjer bo imel pregovore s Sovjetsko Vlado glede sporazuma medsebojne pomoči izmed obeh držav.

Nadalje trdi se, da je tak sporazum že približno dosegel izmed Sovjetske Unije in češkoslovaške, preostane torej le formalnost v nekaterih zadevah za ratificiranje sporazuma po eni in drugi vladi.

Kakor je znano so se odnošaji izmed Sovjetske Unije in češkoslovaške republike ne le izboljšali, ampak so skoraj med prvimi s ozirom na druge države razen zasuznenih velesil. Temu dokaz je, da je češkoslovaška divizija pod vodstvom generala Svoboda, vred z Rdečo Armado v borbi proti nacističnim silam na vzhodni bojni črti, katera se je odlikovala posebno v sedajni ofenzivi. Pri tem pa vodje češkoslovaške vlade skoraj pri vsaki važnejši izjavi ali pa svečanosti, poudarjajo potrebo tesne kooperacije z Sovjetsko Unijo v povojni dobi. Brez take kooperacije, je nemogoče zamisliti trajen mir, kakor tudi ne napredek in progres v Evropi.

Zato lastniki topilnic aluminijskega, kakor tudi tekstilni baroni, si prizadevajo vse v svoji moči proti priznanju zvišanja delovne meze in ublažitve drugih delovnih regulacij. Kajti z tem bi bili izključno prizadeti njihoni ogromni dohodki, katere kupijo na račun tisočev in tisočev francosko-kanadskih delavcev in delavk. Obenem pa zmagata delavcev v tem oziru tako v topilnicah aluminijskega, kakor tudi tekstilnih tovarnih, bi vplivala še na druge proizvodne centre v Quebec provinci. Zato se tovarniški magnati poslužujejo raznovrstnih sredstev, celo policije in vojaštva proti stavkarjem.

Unijski pokret v eni in drugi zadevi si prizadeva z vsimi zakonitimi sredstvi doseči sporazum med delavci in delodajalci. Tudi iz drugih krajev dežele naslovljeno je število protestnih zahtev na vlado, za opoklic policije in vojaštva, ter poravnaje spora pravičnem in poštenem potem.

19.180 minometov; 74.460 strojníc itd. Od pričetka napada na Sovjetsko Unijo, nacistične izgube v moštvo so dosegle 9 milijonov, ubitih, ranjenih in vjetih.

Gornje številke dajajo čitatelju očiten pregled strašnih krvavih bojov na vzhodni bojni črti, kakor tudi slikovit uspeh Rdeče Armade v sedajni ofenzivi.

Maršal Stalin v svoji zelo pomembni poslanici, katere prevod priobčimo v prihodnji idaji med drugim pravi: "Kriminal bi bil ne izkoristiti vsa sredstva in orožje za čimprejšnje osvojenje zasuznenih narodov v Evropi". To se posebej na naša na skupne akcije zavezniških sil o katerih se napoveduje, da bodo kaj kmalu nastopile na zapadni Evropi. Kajti Rdeča Armada ne le da prenaša največjo težo sedajne vojne, ampak največji sili do zob oboroženi, je zadala smrtno udarce od katerih se ne ozdravi nikadar več.

Premogarska stavka v Alberti in B. C.

Toronto, Ont. — Skoraj devet tisoč premogarskih delavcev je zastakalo pred nekaj dnevi v Alberti in Britiš Columbij. Stavka se je razširila skoraj na vse rudnike premoga potem, ko niso posredovalni odbori ustegli zahtevam premogarjev kateri zahtevajo zvišanje plač. Posredovalni odbor kot navadno služeč izgovorom, da je brez moči v tem oziru in vse kar bo storil je, da bo sporočil o razmerah in zahtevah ministrstvu dela.

Oblasti so pa med tem naznanile, da je dne 14. oktobra sprejel ukrep proti stavki v rudnikih premoga, kateri določa v tem oziru gotovo kazen proti stavkarjem, oziroma voditeljem. Obenem se pa z tem ukrepom smatra stavko kot nezakonito.

Resnica je, da je z primanjkljajem premoga prizadet delno industrijski pogon, kako tudi ogrev za stanovanja. Toda ne manj važna je tudi resnica, da so razmere premogarjev precej neporne in zaslužek zelo skromen napram draginji življenjskih potrebščin. Torej bolj pametno bi bil vsekakor ukrep zakona, kateri bi določil pravilno in pošteno mezdno lestvico za tisoče rudarskih delavcev. Z tem bi odvrnil ne le zastoj v premogarskih rudnikih, ampak pospešil nadomestitev primanjkljaju premoga. Težko pa je verjeti, da bo ukrep proti stavkam to dosegel.

OSTRA NOTA PROTI IZDAJALSKIM ČETNIŠKIM SKUPINAM V JUGOSLAVIJI

ZE DVE LETI IZDAJALSKE ČETNIŠKE SKUPINE VO-
DIJO BRATOMORNO BORBO V JUGOSLAVIJI!

Ze dve leti Narodno Osvobodilna in Partizanska armada opominja svobodoljubni svet o izdajaskih četniških skupinah ki sodelujejo s sovražnikom proti narodnega osvobođenja.

Cairo, 9 nov. — "General Sir Henry Maitland Wilson, vrhovni poveljenik zavezniških oboroženih sil na srednjem vshodu, je danes v strogi noti opozoril četniške skupine, katere sodelujejo z Nemci proti oddelkom Osvobodilne Armade; da takoj prekinajo sodelovanje z Nemci, ali pa bodo objesene kot izdajalci svojega naroda in sovražniki Zedinjenih Narodov.

General Wilson pravi, da so nekatere skupine četnikov v zapadni Jugoslaviji, posebno v Dalmaciji pomagale Nemcem v prizadevanju poraziti oddelke Osvobodilne Armade. Te skupine so sramotno izdale interese svoje domovine, ter si celo drznejo napovedati, da so njihove akcije odobravane z strani Britanije.

General Wilson v svoji noti ni omenil Draže Mihajloviča, kateri je kot znano vojni minister ubežne jugoslovanske vlade in tudi poveljenik četnikov v Jugoslaviji. Njegova nota je vsekakor ostra napoved četniškim skupinam, katera je oddajala na potom radio postaj Zedinjenih Narodov, proti nadaljevanju borbe proti Narodni Osvobodilni in Partizanski armadi. Končno njegova nota poudarja: "Vsak človek ali pa skupina, katera se junaško bori proti Nemcem za osvobođenje svoje domovine, je priznana in bo podpirana od Zedinjenih Narodov".

Medtem je obljubil vdanim jugoslovanskim bojevnikom vso mogočo pomoč, katero je mogoče dostaviti jim.

Dopisnik iz Caira, C. L. Sulzberger v svojem poročilu pravi: Zaenkrat ni mogoče napovedati kakšen bo vpliv dosegljive strogi opomin generala Wilsona, proti četniških skupin, katere sodelujejo z Nemci, proti partizanski vojski generala Josipa Brozoviča (Tito). Toda zadostoval bo da spoznamo, kdo je prijatelj in kdo sovražnik Zedinjenih Narodov. Splošni javnosti znano je, kdo da so četniki in z kak-

Borbe v Jugoslaviji

Narodna Osvobodilna in Partizanska armada napram poročilo, je v teku zadnjih dni razbila na več krajih nacistične protinapade posebno v Bosni, Črnigori ter ob Jadranskem obrežju.

Radio postaja "Slobodna Jugoslavija" poroča da so oddelki narodne armade zavzeli Priboj, na progi Sarajeva-Niš, kjer so Nemci in Mihajlovičevi četniki pretrpelj precejšnje izgube.

General Tito je v svojem poročilo izjavil, da Mihajlovičevi četniki sodelujejo z Nemci v Dalmaciji in Črni gori. Nadalje iz drugih virov poročila zatrjuje, da so zavezniški letalci bombardirali Split, jugoslovasko pristanišče ob Jadranskem morju, ter

PARTIZANI V OBRAMBI NOVEGA MESTA

London, 10 nov. — Glasom tukajšnjih vesti, težki boji so nasledili okrog Zumberka, Novega Mesta, Kočevja, Delnic in Brod na Kupa.

Nacisti so vrgli tankovske oddelke proti partizanski vojski, katera je v svoji odločnosti v obrambi teh položajev, uspešno odbila nacistične napade. Posebno so se vodili vroči boji okrog Novega Mesta, kjer je kot znano bil glavni stan Narodne Osvobodilne Fronte, ter tudi važen železniški spoj Ljubljana-Novo Mesto-Karlovac.

Shawinigan Falls izgle- da okupirano mesto

Shawinigan Falls — Zadnjič smo poročali o stavki v tukajšnjem mestu v livarnicah aluminijskih izdelkov. Naspram poslednjih poročil, je mesto zasedeno po državni policiji in tudi vojaštvu, proti stavkarjem. Policija in vojaštvo straži po ulicah in izpred 21 topilnic aluminijskega.

V stavki se nahaja 2.200 delavcev, kateri zahtevajo zvišanje plač in boljše delovne pogoje v topilnicah. Po večini delavci so Francosko-Kanadskega porekla, kjer je znana v Quebec provinci, nižja mezdna lestvica in v marsikaterih ozirih delovni pogoji so do skrajnosti pretirani.

Zato lastniki topilnic aluminijskega, kakor tudi tekstilni baroni, si prizadevajo vse v svoji moči proti priznanju zvišanja delovne meze in ublažitve drugih delovnih regulacij. Kajti z tem bi bili izključno prizadeti njihoni ogromni dohodki, katere kupijo na račun tisočev in tisočev francosko-kanadskih delavcev in delavk. Obenem pa zmagata delavcev v tem oziru tako v topilnicah aluminijskega, kakor tudi tekstilnih tovarnih, bi vplivala še na druge proizvodne centre v Quebec provinci. Zato se tovarniški magnati poslužujejo raznovrstnih sredstev, celo policije in vojaštva proti stavkarjem.

Unijski pokret v eni in drugi zadevi si prizadeva z vsimi zakonitimi sredstvi doseči sporazum med delavci in delodajalci. Tudi iz drugih krajev dežele naslovljeno je število protestnih zahtev na vlado, za opoklic policije in vojaštva, ter poravnaje spora pravičnem in poštenem potem.

Gornja slika predstavlja srbskega in jugoslovanskega izdajalca Milana Nediča v pogovoru z Hitlerjem in Ribentropom o "bo dočnosti Srbije". Ob svoji povrnitvi Nedič je posetil hrvatskega idajalca Paveliča, kjer se je zadržal teden dni v posvetovanju, kako naj manifestirata enotnost srbskih in hrvaških fašistov. Bližnja bodočnost pa lahko prinese sliko recimo o posvetovanju Draže in Hitlerja.

šnim namenom se bojujejo proti narodnega osvobođenja in Narodni Osvobodilni armadi. Očiten dokaz o njihovi izdajalski vlogi je šestokrat podan potom radio postaje "Slobodna Jugoslavija". V tem oziru ne znaša nihče drugi toliko odgovornosti v javnem mnenju, kolikor jugoslovanska ubežna vlada, katera vpriču tega podružje vezi z Mihajlovičem in njegovim četniki. Celo do današnjega dne ga ni odstavila iz položaja vojnega ministra, tembolj si prizadeva v javnosti od časa do časa pripisati njegovim idajalskim skupinam krvavo pridobljene zmagе Narodne Osvobodilne in Partizanske armade. Dokaz temu je od njene priselitve v Cairo, da so take vesti izdajane z njene strani, o katerih pa omenjeni dopisnik pravi: "da so zadnje tedne zabranjene z strani tamkajšne cenzure".

Zdi se da je nastopila vsekakor precejšnja sprememba v tem oziru odkar je imel pregovore z vladnimi krogi zunajni minister Vel. Britanije, Mr. Eden, predno je odšel na konferenco v Moskvo, posebej pa ob svoji povrnitvi iz konferencie. Kakor je razvidno takoj nato je nasledila ostro nota generala Wilsona, izdajalskim skupinam četnikov v Jugoslaviji. Torej general Sir Henry Maitland Wilson, ni naslovil strogi opomin tem skupinam brez zato konkretnih dokazov, za njihovo izdajalsko vlogo v bratomorni borbi proti Narodni Osvobodilni armadi. Ti dokazi so očitni in poleg tega potrjuje obtožbe radio postaje "Slobodna Jugoslavija" že skoraj zadnji dve leti.

so z tem delno pomagali Narodni Osvobodilni in Partizanski armadi, na tem kraju v odločni borbi proti nacističnih sil.

Na več krajih so partizanski oddelki pretrgali železniški spoj in z tem zaustavili prometno vez. Železniški spoj je bil pretrgan pri Dugem Selu na Hrvaškem na železniški progi Zagreb-Budapešta v razdalji dva tisoč metrov. Medtem so močni oddelki Narodne Osvobodilne in Partizanske armade prekoračili nočno zastraženo rumunsko mejo in prišli v spopad z četami salitetov. Vpad je nesledil potem, ko so zavezniški letalci bombardirali nacistične postajanke in važna prižišča v Jugoslaviji.

Kakor razvidno si nacistični morilci prizadevajo vse v svoji moči, popraviti svoje položaje v Sloveniji in drugod v Jugoslaviji. Toda Rommelova ofenziva katere je bil namen uničiti narodni odpor in narodno osvobodilno in partizansko armado, ni dosegla svojega uspeha. Posebno krvave borbe so bile v teku v Sloveniji vzdolž ob železniški progi Ljubljana-Trst, kakor tudi ob pristaniščih Dubrovnik in Split.

General Tito kakor pove poročilo "Slobodna Jugoslavija", se je zahvalil zaveznikom ob priložnosti bombardiranja nacističnih postajank in rezervnih koncentracij v Jugoslaviji.

"EDINOST"

Published twice monthly at
206 Adelaide St. W., Toronto, Ontario,
by Edinost Publishing proprietor
in Slovenian Language

Registered in the Registry Office for the City of Toronto
on the 25th day of June, 1942, as No. 47939 C. P.

EDINOST

Izhaja trikrat mesečno v slovenskem jeziku. Naslov lista:
206 Adelaide St. W. Toronto, Ontario.

Dopisi brez podpisa se ne vpoštevajo. Rokopis nenarodnih
čankov in dopisov se ne vrača.

Delavske razmere in stavke

Vse je lepo in gladko gre dokler zaposleni delavci v
raznih proizvodnjah pohlevno in brez prigovora prenašajo težje in težje breme na svoji plečih.

Posamezni vodilni krogi v takem slučaju kajpak ne
pozabijo na zborovanjih, gredeč se pohvalno izraziti napram
delavcem in kakor se navadno razume "nižjim slojem". Sem
in kje je slišati pripombo o potrebi zvišati mezdno lestvico
in raztegnitev delavske zakonodaje. Tudi iz zdravstvenih
ozirno čitamo kako poročilo ki gredeč pove, da so vidno
težje posledice pri delavskih družinah, posebno pri otrocih,
zaradi nezadostne hrane ter odgovarjajočih stanovanj.

Že nekajkrat dognano je kaj za prav pospešuje umrljivost
otrok po nekaterih krajih dežele. Ta odstotek je za prav
nepričakovano visok napram normalnemu stanju. Zatem
odstotek onemoglih in opešanih v prežgodnjih letih itd.
Glavni vzrok za vse to je, nezadostni zaslužek delavca
in v največ ozirih pretirane regulacije na delu.

Povsem razumljivo je, kadar je delavec pošteno plačan
za svoje delo, ne le da ima boljše zmožnost popraviti
svoj življenjski obstoj, ampak istočasno večjo voljo do dela
in večjo vdanost napram svoji domovini. Kajti njegov
zaslužek je osnovni predpogoj tako k delu, kakor tudi za
življenjski obstanek.

Toda v praktičnosti vidimo vse to navzlic vidnemu
dejstvu da se godi krivica in da obstojajo neopravičeno
težke razmere za tisoče in tisoče delavcev, vodilni in odgovorni
krogi so zaposleni z vsem prejšnjim, kakor pa poravnanju
in izboljšanju težkih razmer.

Pre nedavnim zastavkali so tekstilni delavci v Quebec
provinciji. Zastavkali so kmalu potem delavci v livarnicah
aluminijuma. In naposled devet tisoč premogarskih delavcev
v Alberti in British Columbij. Njihove zahteve so približno
enake. Zahtevajo zvišanje plače!

Na pritožbe in zahteve delavcev, ministerstvo za dela,
se izgovarja na zamrznitev mezdne lestvice. Posredovalni
odbori ravno tako izgovarjajo se na raznovrstni način in
konec posledice so — stavke.

Vsaj v sedajnem času stavke ovirajo normalni pogon
industrije in z tem tudi vojno proizvodnjo. Bojno črto je
potrebno zalagati točno ob času in z vsimi potrebščinami.
Toda vemo tudi da je potrebno delavcu in delavki dati
priznanje in pa sredstva za življenjski obstanek. Kajti
brez tega ne moremo pričakovati normalen pogon v industriji.

Potrebno je zvišati plačo delavcem napram razmeram
in okoliščinam v dobi v kateri se nahajamo. Potrebno je
dobliti ravnotežje izmed zaslužka in splošnih potrebščin
za življenjski obstoj. Potrebno je delavcu pošten zaslužek!

Kampanja za tednik Edinosti

Pred nami je nekaj več kakor mesec dni predno prične
prva kampanja za pokrenitev Edinosti tednikom. Že večkrat
so posamezni dopisniki izrazili željo naročnikov in
čitateljev z tem, ko so priporočali pokreniti list vsaj
enkrat na teden. Te želje so podkrepili ne le zaradi večje
možnosti za razne novice, dopise ter razna druga priročila,
ampak zaradi neštetih drugih vprašanih tekočega časa.
Tednik nam bi zadostoval za redni pregled teh in takih
vprašanih, kar je pa od velike važnosti za naš društven,
narodni in gospodarski napredek. Posebej pa za združitev
na polju borbe proti fašizmu!

Na drugem mestu v tej izdaji priobčili smo dopis
glavnega predsednika Zveze Kanadskih Slovencev, kjer
med drugim poroča o pripravah zveznega odseka za kampanjo
v Windsorju. Zaključki njihove seje če tudi niso zaenkrat
znani, kar je vsekakor njihova "strateška tajnost", kako
bodo in so razvrstili svoje sile za uspeh kampanje je
sklepiti, da se bodo prav dobro pripravili.

Torej iz vsega tega sklepiti je, da raste večje zanimanje
po naselbinah za prihodno kampanjo Edinosti, katera
prične z novim letom 1944. V kampanji je predvideno
dobliti 300 novih naročnikov in zbrati tisoč dolarjev v
tiskovni sklad. To bo prva kampanja katere je glavni
namen pokreniti Edinost tednik!

Na prvem mestu od uspeha kampanje je odvisno, ali bo
mogoče pokreniti list tednikom. Kajti samo ob sebi
razumljivo je, da se bodo z tem zvišali tako izdatki,
kakor tudi povečalo delo pri listu in uredništvu. Na vse
to moramo računati že odzadaj v pripravah naših
načrtov za dober uspeh kampanje. Obenem pa naznanjamo,
da se bo cena naročnine zvišala po kampanji in sicer za
letno naročnino na \$3.00, pol-letno \$1.75 centov, enako
za Kanado in Združene države.

Zato izkoristimo priložnost do pričetka kampanje v
svrhu organizovanja dobrih in aktivnih odborov v naselbinah;
pripraviti dober načrt in dobro razvrstiti sile za
potrebno delo v zbiranju novih naročnikov in tudi za
tiskovni sklad.

V drugi izdaji lista priobčimo razvrstitev kvote na
posamezne naselbine. Odseki Zveze ali pa drugi odbori
za kampanjo določeno kvoto, po svoji najboljši zmožnosti
lahko zmanjšajo ali pa zvišajo. Razvrstitev kvote v tem
oziru je le sugestija z strani uprave in uredništva Edinosti.
Zaprav predhodno pvednost imajo odseki in odbori, da
sami določijo si kvoto v svoji naselbini napram možnostim
in okoliščin ter drugih razmer.

Torej kakor je omenjeno je to prva kampanja Edinosti,
katere je glavni in prvotni namen pokreniti Edinost
tednikom! Že iz tega sklepiti je njeno važnost napram
željam naročnikov in čitateljev v splošnem. Zato
apeliramo na naročnike, kakor tudi odseke Zveze in
druge naše skupine, da podvzamemo vse potrebno v
svrhu prav dobrega uspeha kampanje, katera bi omogočila
rednemu izhajanju Edinosti tednikom!

Zakaj Rusija zmaguje

UDARITI SOVRAŽNIKA Z VSEM KAR NUDI UDARCE
JE V BISTVU POMEN RDEČE ARMADE.
TEH PA IMA NE MALO V ZALOGI!

Piše: Henry C. Casidy

Slikoviti uspehi Rdeče Armade v letu 1943, bi
zaprav ne mogli pripisati neki "iznenadnosti", kakor se
sicer skuša prikazati. Od preteklega leta, oziroma borbe
pri Stalingradu, pognala je nacistične "nepremagljivce",
odnosno prej napovedovano največjo vojno oboroženo
silo vseh časov, ne manj kakor nad 400 milj od Volge
do Dnjepra. Ona je očitno zmagovala na teh bojiščih,
katera so bila ena od najstrašnejših toda najpomembnejših
od vseh prejšnjih časov, kajti od njih je bil odvisen
zaključek tekoče vojne. Toda ta slikoviti uspeh je
dosegla brez posebnega ogledala, ali pa skrivnostnega
orožja, kakor tudi brez neke nove taktičnosti. Odgovor
zato moramo poiskati v kombinaciji raznih drugih
stvari, da doženemo pravih sklepov.

Nekoliko sicer enostavne primeri ne bo škodilo, da
doženemo razliko med Rdečo Armado in drugimi armadami.
Naprimera v njenih barakah ne boste nikjer opazili
nabito steno z slikami deklet! V resnici, kako presenečen
se počutijo rdečearmejci, ter se jim celo gnjusno zdi,
ko naidejo v barake kjer so bivali Nemci, zaradi
vsakovrstnih takih slik. Kako bi se počutili v barakah
ameriške armade, kjer kaj takega gotovo ne manjka?
Poleg tega kako na imeniten način pokarajo svojega
tovariša, če ta v stiski ali pa nejevolji zakolne. Kar z
navadnimi besedami rekoč: "Kulturni človek kaj takega
neizgovarja"! To je postalo že samo ob sebi kot pravilo
rdečearmejcev, kjer se ne sliši kletvin ali pa psov
eden proti drugemu. In vse to če tudi v enostavnem
primeru v bistvu razlikuje Rdečo Armado in njene vojake
od drugih armad.

Neprevilno bi bilo primerjati Rdečo Armado, nekaj
po vzorcu bivše carske armade, če tudi se sem in kje
izraža stari oblik ruske armade. Res je, da so odstranjeni
politični komisarji, da so povrjnji paletni znaki
častnikom, ki jih nosijo na ramah, da so njihove pri
precej dekorirane na bluzah, ter da iz kadetnih šol
prihajajo častniki približno nekaj podobnega bivšim
častnikom ruske armade. Toda pri vsemu temu izraža se
korenita razlika! Prvič izraža se, da je to nova armada
z visoko izobrazbo in razvita do najvišje stopnje in
drugič, njeni častniki niso izbranci zaradi družinskega
imena in bogastva, ampak izključno po sposobnosti in
bistroumnosti. Ta karakterističnost sili človeka, da se
mora poglobiti v nešteto dejstev ki so recimo na prvi
pogled skoraj neopazna, a vendar zelo značilna, predno
bomo spoznali v bistvu sestav Rdeče Armade, njeno
sposobnost in tudi njene slikovite dosedajne uspehe na
bojni črti.

Kakor je omenjeno se njen oblik sem in kje opaža po

starem vzorcu ruske armade, toda vred z tem je opaziti
njen ogromen razvoj in sposobnost.

Torej skrivnost njenega uspeha, če je kakšna, leži
v enostavnih fundamentalnih pogojih vzgoje in izobrazbe
ter sposobnosti. Enostavne besede rdečearmejcev nam
najbolj potrjujejo, ki se pogostoma slišijo v odgovoru:
"Udariti sovražnika z vsem kar nudi udarce".

Pomen teh besed ni ravno ob vsaki priložnosti tako
očiten, kakor se sliši. Zadostuje nam spomniti se, da so
Nemci zmagovali v tej vojni precej na visoko kričejo propagandi,
ter zviti taktiki na podlagi panzer udarnih divizij,
tankov in bojnih letal. Celotno se se dobili Amerikanci
in tudi Britanci, ki so napovedovali "super-modernostna
sila", katera je v stanu zdobiti brez kakšne pomoči
Rdečo Armado. Pokazalo se pa ravno nasprotno, da so
mesto zmag Nemcev, pričeli zmagovali Rusi in to z
starim načinom bojevanja, a visoko razvitom in prav
dobrom kombinacijom armade in raznega orožja.

Prav posebno se to izraža v razvrstitvi sil približno
enako po celi bojni črti. Ta način na prvi pogled ni tako
očiten, ampak zelo pomemben in do cela v kontradikciji
načinu nemških "nadnaravnih strategov". Znano je,
da so Nemci vrgli ogromno silo na ozsko razdaljo na
bojni črti v napad. Ta način je seveda bliskovito
uspeval v državah zapadne in centralne Evrope, za hiter
udarac in hitro zmago v razprostrtosti Rusije, se pa ni
obnesel. Zaprav postal je pogiben

Moskovska Konferenca je potrdilo zavezniškega sporazuma

Cel svet je upiral svoj pogled na konferenco v Moskvi
in ji polagal največjo nadejo odkar smo v vojni proti
krutega in barbarskega fašizma. Značilnost njenih
sklepov s ozirum na tekočo vojno; zavezniški sporazum
v odločni borbi proti skupnega sovražnika; izjava v
povojnih zadevah v nadzorstvu proti ponovitvam
agresije ali pa ogrožanja miru in varnosti; enakopravnost
velikih in manjših narodov; kazen za fašistične zločine
in vprizoritvi sedajne vojne in strašnih zločinov v
zasedenem ozemlju, spada med najvažnejše izjave vseh
časov v diplomatskih pregovorih in sporazuma.

Moskovska konferenca je z tem razčistila precej
zavolana vprašanja, na podlagi katerih si je nemški
fašizem prizadeval na drzen način doseči razkol med
zavezniški, ter z tem ne le podaljšati vojno; povečati
ogromne fizične in materialne žrtve, ampak izkoristiti
tak položaj z pomočjo raznih kvizlingov in apizerskih
elementov v svojo prid.

Na podlagi zavolanih vprašanih podžigano je z
strani skrajne reakcije nezaupanja napram sovjetski
Uniji. Trdilo se je, da je namen Moskve edino "bolševizira-
ti" Evropo in postati dominirajoča sila nad usodo
drugih narodov. Pri tem seveda niso bile izjema tudi
narodne meje, Ukrajine, Belorusije, Bukovine in
Besarabije. V obeh reakcije ni bila potreba za
kakovršne koli pregovore z Sovjetsko Unijo, tembolj
enostavna obsodba na podlagi takih dozdevanj in
obtožb.

Splošen položaj pred konferenco je izgledal, da se
gre med zavezniški, kdo bo imel večji vpliv in večjo
oblast pri mirovni konferenci. Kdo naj bi odločal o
bodočih narodnih mejah, obliki vlad v po fašizmu
zasedenih državah itd. O odločnih akcijah v borbi
proti fašizmu, ustanovitvi druge fronte v zapadni
Evropi, ter določbah Atlantskega povelja, seveda
se ni raspravljalo. Do cela taka vprašanja so bila
obsojana, kot način propagandnega smisla v prid
Sovjetski Uniji.

Toda kakor je razvidno iz izjav moskovske
konference, je ta razveljavila vsa dosežajna
natolečevanja z strani apizerske in fašizmu
naklonjene reakcije. Odločno in v enostavnih
toda zelo značilnih besedah, je vsmerila
zavezniški sporazum v raznih vprašanih tekoče
vojne, kakor tudi povojnih odnošajih in kooperaciji.

Na drugem mestu v tej izdaji priobčena je
skupna izjava Vel. Britanije, Združenih držav,
Sovjetske Unije in Kitajske. Izjava sama po
sebi daje dovolj pojasnila glede obveznosti v borbi
proti fašističnim morilecem, ter potrebnih akcijah
da se čimprej zadobi popolno in brezpogojno
zmago.

Konferenca se pa ni omejila izključno na
vojne akcije, tembolj se je obenem poglobila
v nastajajoča vprašanja v vojni. Najočitnejša
temu je skupna izjava glede Italije in Avstrije.
Iz tega sklepiti je če tudi se zaenkrat
neomenja Balkanske vprašanih, da so delno
tudi ta vezana v skupni izjavi glede Italije.

Konferenca se pa ni omejila izključno na vojne
akcije, tembolj se je obenem poglobila v nastajajoča
vprašanja v vojni. Najočitnejša temu je skupna
izjava glede Italije in Avstrije. Iz tega sklepiti
je če tudi se zaenkrat neomenja Balkanske
vprašanih, da so delno tudi ta vezana v skupni
izjavi glede Italije.

Tri vlade sodelujoče v tej izjavi, na zahtevo
vsake posebej, se bodo posvetovale v tem
zadevnem vprašanju. Samo ob sebi razume se, da
se ne izkoristi izjavo proti pravice italijanskega
naroda, kateri si bo izvolil svojo lastno
formo vlade.

IZJAVA O AVSTRIJI
"Vlade Zedinjenega Kraljestva, Sovjetske
Unije in Združenih držav, ugotavljajo, da je
Avstrija prva svobodna zemlja postala žrtvom
hitlerovske agresije, ter mora biti osvobodjena
nemške oblasti.

Dalje smatrajo nasilno pripojitev Avstrije z
strani Nemčije dne 15. marca 1938 — nevpoštevajoč.
Tudi ne smatrajo sebe obveznih na kakoršne
koli spremembe, ki so nastale od tega časa
v Avstriji. Izjavljajo pa da so njihove želje
videti obnovljeno, svobodno in neodvisno
Avstrijo, ter na ta način odpreti pot avstrijske
narodu ter sosednim državam v sličnih
problemih, da dobijo politično in ekonomsko
varnost, kot edino mogoča osnova za trajen
mir.

Avstrija se pa opominja, da na njo pade
odgovornost si-
z poveri; političnih nazorov; tiska in javnih
zborovanj mora biti povrnjeno italijanskemu
narodu, kakor tudi pravica za vstanavljanje
svojih anti-fašističnih grupacij.

3. Odstraniti vse ustanove in organizacije
vstanovljene po fašističnem režimu.
4. Odstraniti vse fašistične alj pa pro-fašistične
elemente iz administrativnih uradov, kakor
tudi iz organizacij društvenega karakterja.
5. Osvoboditev jetnikov fašističnega režima,
kakor tudi rešitev kazni in krivice naložene po
tem režimu.
6. Vstanovitev demokratičnih organov
lokalnih uprav.
7. Arretirati fašistične voditelje in vojaške
generale, ki so znani ali se pa sumi, da so
izvajali vojne zločine, ter jih predati
sodišču."

z njih same kljub temu recimo da so uspeli
zasesti ogromno ozemlje, računajoč pri tem
ne zajeti recimo eno armado, ampak
nekoliko armad in potem proglasiti
zmago. Vidimo pa rezultati obratno, da je
ta ogromna nacistična vojna mašina v
desperatnem položaju, dokler se moč
obroča Rdeče Armade ne le bolj in bolj
stiska, ampak neposredno jači in
stopnjama vničuje nacistično moč.

Končno Nemci so bili zaustavljeni in
Rdeča Armada je pričela vračati udarce.
Toda tako preračunano in činkovito z
taktiko obkolitve in vničevanjem
posameznih oddelkov. Tudi v tem se
Rusi razlikujejo, oziroma njihov način
od načina Nemcev, kateri so bahavo
računali ne le zajeti recimo eno rusko
armado, temveč nekoliko armad skupaj;
celo več kakor bi pa mogli vzdržati.
Njihova pohlepnost in način jih je pa
preslepil. Uračunali so se! Uspeli so
seveda prodrati čez ogromno ozemlje do
Volge; najbrž da doženejo v svoji
dirki, kako daleč lahko pridejo. Toda
Rusi, so jih stopnjama pričakovali in
jele z manjšimi zagrižljaji požirati
njihovo moč — do cela zgrizli za
lažjo brebavo!

ZAOKRENITEV VOJNE
Superiornost ruske strategije in
taktike, je končno demonstrirana dne
5. julija 1943, kajti tega dne je
pričela ofenzivna kampanja na
vzhodni bojni črti. Lahko rečemo
dober dan, kakor kateri koli drugi na
zaokrenitev vojnega položaja. Tega dne
v resnici sta si stali oboje sili
druga proti drugi, dobro pripravni z
ene in druge strani za predobitev
utežja.

Do tega dne vsekakor zasledovali smo
borbo imed teh armad, naprej in nazaj,
oziroma dokler je ena odstopala, je
druga bila v ofenzivi. In to se je
ponavljalo od pričetka vojne in celo
prišlo v neko legendarno presojevanje
in opravičilo. Za Nemce je veljalo, češ
oni napredujejo v poletni ofenzivi,
dočim pa Rdeča Armada v zimskih
ofenzivah, kateri da je naklonjena
"zima". Toda resnica je v tem, da so
Nemci v pričetku bili bolj pripravni
in tudi mobi-

cer kateri ni mogla uiti zaradi
sodelovanja v vojni na strani Nemčije,
toda pri končnih raspravah po tem
vprašanju se bo vzelo v obzir njen
lastni doprinos dela za njeno
osvobodjenje. Zatem je nasledil
zavezniškim predstavnikom na konferenci
ogromen spis o fašističnih zločinstvih
v raznih zasedenih državah. Glede
tega tri sodelujoče zavezniške države
izjavljajo sledeče: "S ozirum na
vstanovitev kakoršnega koli premirja,
ter ne glede kakšna vlada bo formirana
v Nemčiji, oni nemški častniki in
vojaki, člani nacistične stranke, ki so
odgovorni ali pa sodelovali v omenjenem
spisu groznih zločinstev, bodo poslani
v dotične države, kjer so izvrševali
zločinstva, bodo sojeni in kažnjeni na
osnovi zakona teh osvobodjenih
svobodnih vlad, ki bodo v njih
ustanovljene. Dotični spisi bodo
sestavljani z vsemi potrebnimi
podrobnostmi o zločinstvih v teh
državah, posebno v okupiranih
krajih Sovjetske Unije, Poljske,
Čehoslovaške, Jugoslavije, Grške,
vključujoč otok Kreto in druga
otočja, kakor tudi Norveško,
Dansko, Nizozemsko, Belgijo,
Luxemburgh, Francijo in Italijo.

Na ta način Nemci, kateri so
sodelovali pri zločinstvih v omenjenih
državah, bodo pripeljani nazaj na
lice mesta kjer so vršili svoja
nečloveška pohotstva in umorstva
tisočev in tisočev nedolžnih žrtev,
bodo za svoje zločine obsojeni po
sodišču ljudi, katere so mučili. In to
je pravilna kazen, ki naj zadene
fašistične morilce in vničevalce
pred pravnim sodiščem narodnega
tribunalna, da se zadosti narodnim
in človeškim pravicam! Poleg tega
pa naj ostane kot neomajan pečat
mednarodnega zakona proti kakoršnim
koli kršiteljem mednarodnih,
narodnih in človeških pravic!

Vse kakor zanimivo so pripovedke
o tej ofenzivi. Češ, da je neki ruski
vjetnik v predvečerju ofenzive
pripovedoval Nemcem, da so oddelki
Rdeče Armade na tem kraju zelo
boječi. Tudi sam da je prhtel pred
njimi, zato so izbrali baš ta položaj za
prebiti bojno črto. Toda zgodilo se
pa je ravno nasprotno, da so na tem
kraju bili eni od najboljših oddelkov
Rdeče Armade, kateri so vzdržali
napad nacistične ofenzive. Ko so ti
oddelki vrgli sovražnika nazaj odkjer
je ta pričela ofenziva, so našli
navodno tistega "ujetnika" obešenega,
pripoveduje zdaj nacistični ujetnik.

(Nadaljevanje prihodnjic)
Naznanilo slovanski Javnosti v
Kirkland Lake

Zveza Kanadskih Rusov, odsek v
Kirkland Lake priredi veliki koncert
dne 21. novembra t. l., ob 8 uri zvečer
v Strand Theatre.

Na vzporednem programu bodo
sodelovala vsa tukajšnja Slovanska
društva, kjer bo dalo nekoliko točk
tudi naše Slovensko Pevsko
Dramsko društvo "Triglav".

Namen tega koncerta je, dati
finančno podporo omenjeni Zvezi,
za nabavo bolniških postelj za po
Nemcih porušena mesta Kharkov,
Bryansk in druga mesta v
Sovjetski Uniji.

Vstopnice za koncert so v
predprodaji 50 centov po osebi.

Dolžnost je naša kot zavrednih
Slovancev, da si nabavimo vstopnice
in da na ta način doprinesemo vsaj
mali del podpore na oltar junaškega
naroda Sovjetske Unije, kateri je dal
ogromne žrtve tudi na naš Slovenski
narod v borbi proti fašističnim
morilecem.

Z. pozdravom,
M. Otinčar, poročevalec.

Pozer Toronto

V pondeljek dne 15. novembra
prične prikazovanje enega od
najočitnejših filmov krvave borbe
pri Stalingradu, mesto, katero je
zaustavilo Hitlerja.

Topot je na programu v
Victory Theatre, vogal Spadina
in Dundas St. kjer je cena
vstopnic zelo zurna. Ta film bo
na programu le tekoči teden od
15 do 20. novembra.

Zato izkoristite to priložnost
v svrhu videti pred svojimi očmi
živ prikaz krvave borbe proti
fašističnim morilecem, ter mesto, ki
je dejansko zaustavilo hitlerjevo
vojno mašino in ji zadalo smrtonosni
udarce.

Zakaj trpimo neljube posledice nesporazuma

Upam da dobim malo prostora za naslednjih nekoliko odstavkov o našem društvenem delovanju, društvi in organizaciji. Na to podtaknilo me je zadnjih nekoliko pismov, oziroma neke “obtožnice”, da kot nečlan naših dveh ustanov; razen da sem naročnik Edinosti od njenega rojstva, povem svoje misljenje. Kajti navadno vsaka ustanova poleg drugih svojih obveznosti, določa večjo pozornost za svoj razvoj na nečlane. To ji je skoraj prva dolžnost, da ne sedi na plotu, ampak da oživilja svoje delovanje in načela na podlagi svojih pravil.

Dosedajni dopisniki le s redko izjemo s ozirom na to, se niso dotaknili vzroka izvirnega nesporazuma, ter do gotove meje tudi mržnja vsled česar trpimo neljube posledice v društvenem napredku. Ne bom trdil da so se ne hote izognili tej neljubi razlagi. Najbrž da so to storili v namenom ublažitve sporne zadeve. Zato opažamo pomanjkljivost in navidezno dobimo utis, češ vse skupaj je le osebna mržnja. Dve stranki si ste nasproti in druga drugi zvrča krivdo.

Kot ne član v tem oziru se ne bom oziral ne na levo in tudi ne na desno. V bistvu pa v načelih vrednosti naših ustanov, katere naj bi služile vzgledu kanadskih Slovencev, ter v svojem društvenem delovanju opešavale naš narodni pomen in najlepši del njegove kulture.

Sporna zadeva se je zapletla okrog Vzajemne Podporne Zveze “Bled, v Kirkland Lake. Oni, ki so preživeli nekoliko let v tej naselbini in skušali razsoditi društveno delovanje in zanimanje naših ljudi, so deloma na jasnem o pomenu spora, kateri ni osebna mržnja izmed gotovih ljudi, ampak povsem nekaj drugega. Do tega zaključka pridemo če trezno prečita neko “obtožnico” kjer se pravi “Politika je vmes in proti njej se moramo boriti”. Torej kdo bi bil toliko niven in verjel, da so take besede izražene zaradi osebne mržnje?

Nadalje se navaja da je sporna zadeva zaradi vodstva. Deloma bi lahko bila v tem resnica, toda če poznamo voljo članstva po večini, tedaj je sporna zadeva izven vprašanja osebnosti na vodstvu.

OBUMGMO SPOMIN PRETEKLOSTI

Od svoje ustanovitve v letu 1933 napredek društva se je razvijal največ edino v Kirkland Lake; druge naselbine so malo ali pa skoraj nič vedele o tem podpornem društvu. Poněkod so napovedovali skorajšnjo pogin in niso imeli zaupanja v njegov bostoj. Dosti sicer drugače poštenih rojakov, je smatralo Insurance Comp. daleč bolj sigurne in zanesljive ter z manjši sitnosti. Tako je v tem pogledu bil pričetek društvenega napredka od ene in druge strani pa gospodarska kriza, katere je zaprav znanala največje odgovornost zaradi razpada več društvenih odsekov S. N. P. J. in drugih podpornih društev z glavnim sedežem v Združenih državah, ter omejila hitrejši napredek tudi temu društvu.

Torej s pričetkom vojne spremenil se je tako gospodarski položaj, kakor tudi društvene aktivnosti. Stopnjema oživljala se je splošna zavest med ljudstvom. To vidimo tako po ustanavljanju društvenih odsekov, kakor tudi drugih podružnic organizacij. Torej največ društvenih odsekov je ustanovljeno od leta 1939 pa sem. Oni, ki si kaj radi prištevajo za svoje zasluge sedeč doma za število vstanovljenih odsekov, so pozabili omeniti priložnosti in omejitve k hitrejšemu razvoju društva gospodarsko krizo, kakor tudi na razna druga pomožna sredstva v tem oziru.

Če je po vseh naselbinah vladalo istovetno misljenje med našimi ljudmi s ozirom na gospodarsko krizo, ter razne druge domače zadeve, oziroma unijski pokret in

razna druga prosvetna in politična gibanja? Prav gotovo da ni! Po večini naselbin so naši rojaki vneto podpirali unijsko gibanje in tudi podpirali idejo združenja in sloge med nami. V tem oziru seveda nismo bili brez nasprotnikov tako proti unijskega gibanja, kakor tudi proti drugih progresivnih pokretov. Navidezno večina takih nasprotnikov ni delala javno, ampak na skrivaj in na prikrit način med svojimi znanci in bližnjimi. Največja očitnost v tem oziru izražala se je v tem, da so bili vedno pripravni odgovoriti češ, mi smo inostranci in tudi malo nas je, da bi mogli kaj narediti. Bolj odprte obtožbe so se vrstile s znano gonjo “rdečega strašila”. Takim posameznikom je bila najbolj priljubljena obtožba proti posameznim ljudem, voditeljem in pokretom, češ to so “komunisti” ali pa enostavno kakor se tudi danes ponavlja “politika je vmes”. Torej ali ni čudno ko taki posamezniki vidijo politiko ob vsaki priložnosti proti napredku, drugih pokretov in gibanj? Tak način gotovo ne bo pridobil tako ne simpatij kakor tudi ne članstva, ko vemo da so ljudi sicer različnega političnega prepričanja.

Čitatelji se bodo gotovo spominjali imenitnega pisma od Janeza Smrke, lansko leto. Na imeniten način je opisal postopanje nekaterih ljudi pri V. P. Z. “Bled”, kakor tudi pri društvenem odseku v Timmins, kjer ni manjkalo groženj in izzivaj proti posameznim članom zaradi tega, ker so pripadali Zvezi Kanadskih Slovencev. Dvomim da bi bilo izključeno, da so ti posamezniki v pričo vstanovitve omenjene organizacije pisali svojim bližnjim po naselbinah, da se spreči njen napredek in celo ovira če je le mogoče. Kajti slučaj v Timminsu daje slutnjo to tega, ko se je med drugim trdilo, češ potrebno je očistiti društven odsek od “komunistov”. Po naselbini so se širile razne nedosledne obtožbe proti posameznikom v naselbini, kakor tudi pri glavnem vodstvu Zveze Kanadskih Slovencev, posebno pa proti uredniku uEdinosti. Torej kdo naj kaj takega smatra za osebno mržnjo? Jasno je da v tem oziru ne igra vlogo osebna mržnja, ampak izključno zakrita vloga sameznih ljudi, neločena od dela odvrtnih reakcije različnih narodnosti v naselbinah.

DELO SKRAJNE IN ODVRATNE REAKCIJE

Najbolj očiten dokaz nam nudi v tem oziru reakcija Ukrajinskih in velikosrbskih nacionalistov. Naši izseljenci se spominjajo neljubih posledic v tem oziru posebno proti unijskega pokreta. Težko da so to pozabili rudarji v Kirkland Lake, Norandi, Timmins in Sudbury. Glavno delo reakcije je bilo voditi gonjo z “rdečim strašilom” po rudarskih revirjih in z tem seveda sto in sto rodoljubnih delavcev je izgubilo delo, po njenih zaslugah.

Rojak Matt Otoničar je v svojem pismu na imeniten način opisal pomen “črnih bukev”. Kdo je prišel v seznam “črnih bukev”, je kaj hitro bil odslovljen iz dela. V dosti slučajev nevedoma zakaj. Torej ta gonja proti unijskega pokreta se ni omejila tudi na druge progresivne in delavske organizacije. Ukrajinske delavske dvorane, kakor tudi Finske, so bile znane kot “komunistične”. Kdor je zahajal v te dvorane in se vdeležil koncertnega programa in dramskih iger, je bilo dovolj dase ga obtožijo kot “komunist”. Ne bom trdil da so se posamezni voditelji podpornega društva pečali z takimi obtožbami proti pokretov in delavskega gibanja v splošnem. Vsekakor pa interesantna je zamisel približno podobni obtožbi z strani posameznih članov proti članov Zveze Kanadskih Slovencev z ene in druge strani ponavljanje, “češ politika je vmes itd.”

KAKŠEN JE ZAKLJUČEK IZ VSEGA TEGA

Pivič vidimo da ne samo da nismo v političnih ozirih naši ljudi v naselbinah istovetni, ampak da je tudi doba v kateri se nahajamo precej izpremenila splošen položaj v društvenih in političnih ozirih. Večina ljudstva je na strani sloge in enotnosti, ravno tako na strani borbe proti fašističnim silam. Torej obseg za razvoj enega podpornega društva je neposredno vezan z vsimi in različnimi miselnji, kar pomeni da je njegovo delovanje edino v skladu, prvič spoštovati posemzne ustanove ne glede na njihovo politično pripadnost in drugič podučevati svoje članstvo v harmoničnem ponašanju napram takim ustanovam. Kajti računati je treba na razvoj društva, na približevanje novih članov itd. Ali naj bodo vrata zaprta pristopu novemu članu če slučajno pripada drugi organizaciji ali pa društvu? Ali so druge ustanove in organizacije ovira proti razvoju podpornega društva? Gotovo zamisel bi bila ne le škodljiva, ampak pogibna za obstoj podpornega društva.

V naši sredini imamo to edino podporno društvo. Torej pravila v tem oziru so potokaz dela z ene strani in druge pa niti ena druga ustanova v naši besedi ne more muditi bolniško podporo in posmrtno zavarovalnino. Ta vrednostna zavarovalnina je obseg propagande in dela tako glavnega odbora, kakor tudi okrajnih podružnic. Če bodo društvene seje vodile skrb koliko članov je pridobljeno v zadnjih nekoliko mesecev mesto raznih drugih zbadanj, nobenega dvoma ni o napredku društva.

Toda način z katerim se brani obtoženi glavni odbor, nima dovolj podlage da

POZOR SUDBURY IN OKOLICA

Odsek Zveze Kanadskih Hrvatov v Sudbury, priredi veliki “Banket” s koncertnim programom v Hrvatskem Narodnom Domu, dne 21. novembra. Pričetek programa ob 8 uri zvečer.

Poleg okusne jedi, godbe in koncertnega programa, nas ob tej priložnosti poseti zastopnik C. I. O., obenem naš predstavnik v Ontarijski vladi, katerega vedno radi čujemo, Bob Karling, kakor tudi naš nacionalni tajnik Z. K. H. brat Edvard Jardas.

Po vzporedno programa se nadaljuje plesna zabava pod vodstvom godbenega krožka, A. Kovaček.

Za dobro postrežbo skrbi prirejevalni Odbor.

opraviči samega sebe. Ne zato, ker je zamolčan neurednost pri društvenem odseku v Timmins, z strani posameznikov, ki so na nepravilen način izobčevali posamezne člane in obtoževali češ, da so komunisti. Torej če bi bil glavni odbor v resnici nepolitičen in na strani nepristransko, je moral posejti vmes in sprečiti take obtožbe, katere niso v skladu tako proti posameznikom, kakor tudi ne izražajo nepristranost v tem oziru. Povrh tega pa do gotove meje ovirajo društven in splošen napredek naših ustanov v tej deželi.

Do danes nisem slišal tudi ne čital izjavo Zveze Kanadskih Slovencev proti podpornega društva V. P. Z. “Bled”. Vsa čast vodstvu v tem oziru, katero se je dosledno zadržalo kljub temu da se je godilo krivica v nekaterih naselbinah proti napredku te vredostne ustanove, svojih pravil za slogo in združenje. Zakaj potem takem gonja mržnje in nasprotja proti tej ustanovi? Opazovalac.

Iz glavnega predsedništva Zveze

Windsor, Ont. — Ker se razne stvari v svetu tako hitro izpreminjajo in jih je skoraj težko slediti, kaj pa še pravilno razumeti; posebno, če se človek recimo manj ali pa zelo površno zanima za svetovno vrenje in politično orijentacijo. Vse to skupaj je postalo tako komplicirano, da dosti ljudi pravi, da ne razume in ne more verjeti, kako to vse skupaj gre in kakšnem nje bil iz vsega tega izhod. Če je sploh mogoče za pošten izhod ali na ne? Dvom in nezaupljivost se kar nekak za jeda drugače sicer v pošteno misli in čuta.

Nekaj takega bomo opazili pri več naših ljudi in zakaj? Po mojem mnenju na to, je skoraj enostaven odgovor. Prvič zato, ker so vse skozi v svojem življenju ostali le v ozkem stiku z svojimi bližnjimi sorodniki ali pa prijatelji. In drugič zato, ker niso svoja društvena delovanja proširili na osnovno poglavitno življenjskih in gospodarskih predpogojev v splošnem. Zato bomo pri vsem tem opazili prav po domače povedano neko samostalnost, katere izraza v preteklosti kmeta na vasi, kateri je vse skupaj gledal iz ozskega in omejenega stališča v teh ozirih.

Zdaj pa ko je nastala reskomplexionarna doba za splošen obstoj narodov in človeštva, ni čudno da opažamo pri posamezniku neko nezaupanje in dvom. Kajti vemo da je človeško življenje in razvoj vezano z nešteti stvarimi ne le v sedajnosti, ampak tembolj za podkrepitev na podlagi preizkušeni odrejevanju pravca v tekočem času. Torej zahteva poglavitno v razna narodna in politična vprašanja.

Posameznik kateri je pred leti proučeval ta obsežni razvoj bodisi v svetovnem ali pa narodnem obsegu, ne bodimo toliko naivni in trditvi, da ni z tem pridobil ono znanje, katero mu pomaga razumeti tekočo dobo. Kajti prav lahko se spomnemo na napovedi tekoče dobe pred leti, le žal temu, da se smo v marsikaterih ozirih ponašali nič

bolj nemarno napram taki napovedi, kakor se danes ponašamo recimo na združitve in enotnost.

Spominjamo se tudi onih, ki so napovedovali, da je Nemški narod najbolj kulturni in bistroumen. Kako naj vpriči staršnih dejstev opravičimo.

Ko smo pred leti napovedovali o teh grozotah ki zadenejo svet, nam se je predbacivalo češ, da smo plačeni moskovski agenti. Posamezniki si so v zadoščenje svojih navodov drznili poudarjati, da je Nemški narod najdelj kulturen, bistroumen narod na svetu. Zdaj pa dejstva kažejo ravno nasprotno. Toda tudi pri tem bi bili zelo napačni obsoditi celokupen nemški narod, za prizadeta zločinstva. Moramo se pač zdaj toliko sprijazniti z resničnim dejstvom o katerem se je napovedovalo pred leti, da so posamezniki trdili resnico z tem, ko so obsojali nemški fašizem kot najbolj drzovito in najbolj brezčutno in borbarsko državno ustrojstvo na svetu. Torej vsaj danes je jasno, da je afišistični sistem na podlagi rasne mržnje, gonje proti Židom, komunisto, katolikom in proti svega kar je stremelo za kulturnimi in demokratičnimi svobodščinami, ustvaril eden od najbolj nazadnjaških in barbarskih sistemov, kar jih pomeni človeška zgodovina. Vsaj o tem bi ne smelo biti dvoma!

Naš narod v starem kraju, je šel skozi kalvarijo fašističnih zločinstev. Za nje ni preostajalo več nollage za dvom in nezaupanje v svojo moč, če je združen in enoten. To vidimo danes na podlagi številnih poročil radio postaje “Svobodne Jugoslavije”. Njegova združenja je rojena v krvi in je ni sile, katere bi jo omajala. Le žal temu, da se tukaj obotavljamo in skušamo opravičiti na razne načine svojo pasivnost in nemarnost, kadar se gre za združitve in enotnost.

APEL VSEM SLOVENČEM IN SLOVENKAM

Kot večletni boritelj za delavsko in ljudsko združenje in kot glavni predsednik Zveze Kanadskih Slovencev, apeliram na vas Slovence in Slovenke, da skupno pozabimo na razne razprtije in medsebojno kavsjanje zaradi kakšnega koli političnega prepričanja ali pa verske pripadnosti. Če ste član podpornega društva, delajte za njegov napredek ob vsaki priliki in priložnosti. Enako velja za člane pevskih društev, mladinskih klubov itd. Toda ne manj važno je, da skupno spoštujemo svoje ustanove posebno one, ki delajo v pravcu sloge in združenja. Sprijaznimo se z tem načelom brez izjeme kateremu društvu in skupini pripadali, kajti edino na ta način bomo uspevali na društvenem in kulturnem polju za napredek naših ustanov. V zadnji izdaji Edinosti vidimo, da sta vstanovljena dva nova odseka Zveze Kanadskih Slovencev in sicer v Calgary in Norandi. V tem oziru čestitam našim vrednim rojakom in rojakinjam v teh naselbinah! Oni so z tem dejansko dokazali svojo narodno pripadnost in tudi priti-fašistično zavest na polju povečanju in proširjevanju enotnosti kanadskih Slovencev. Iz izkušenj vemo, da je društvena skupnost tudi večja zmožnost od posameznika. Večji je društven napredek in raste večje prosvetno in kulturno zanimanje v splošnem. Zato ne odlašajmo od danes do jutri z ustanovitvijo odseka Zveze! Vstanovimo ga v svoji naselbini če tudi samo z petimi člani. Kajti ztem bomo vzbujali samih sebe k večjemu napredku in k izobrazbi v raznih nejasnih vprašanjih tekoče dobe. Posebno važno pa je zdaj pred nami vprašanje za nabiranje pomoči našemu narodu, kakor hitro se dobi pooblastilo od naših državnih oblasti. Torej v tem delu bomo najbolj uspešni, če bomo dobro organizirani in soglasni. Kakor je že bilo naznanjeno se prične kampanja Edinosti za 300 novih naročnikov in \$1.000 za tiskovni

Sposobno in zaupno vodstvo je potrebno pri Zvezi “Bled”

Port Arthur, Ont. — Obvestilo iz urada V. P. Z. “Bled” v Kirkland Lake in to po zahtevi Zavarovalnega urada, se bo v bližnji bodočnosti vršila ponovna konvencija Zveze.

Skrainji je že čas da se zamotana zadeva reši in podporno Zvezo “Bled”, postavi v normalno poslovanje. Že priložnost leto dni nje v uradovnanju pravega sporazuma, kar potem tudi ovira poslovanje. V zadnjem času je pa do cela ustavljeno izplačevanje bolniških podpor. To je napravilo zelo slab vpliv in nezaupanje med članstvom. Dokaz društvene seje! Zakaj vse to?

V predzadnjih izdajah tega lista, izšla sta članka, katere nam povesta, kaj vse se dogaja in se je dogajalo med gl. odborom. Pričetek spora je dobro znan vsemu članstvu. Za nas ostalo članstvo je bil zadosten vzrok, da smo zahtevali odstop iz predsedništva M. Speharja; upajoč da bo zmeda tem potom pri Zvezi rešena in pozabljena. Da se pa ni to zgodilo, je pa mnogo k temu pripomogel takratni gl. tajnik F. Grebenc, kateri se je izrazil z besedami rekoč: “Rajši dam zapleniti vso zveziino imovino, kakor da predsednik odstopi”.

Takoj po tej izjavi smo obstrmeli! Dokaz je tako očiten, kakšno moč si laste posamezniki pri Zvezi, kar do cela pomeni “Ali celokupno članstvo — ali pa poseb”, Od tedaj naprej vsi naši protesti niso več upoštevani, sploh niso bili prištetni na raspravo gl. odbora. In kot že v omenjenem enem dopisu čitamo, da je večina odsekov zahtevala od predsednika A. Novaka, da skliče izvenredno konvencijo. Ista ta dopisnik nam pove, zakaj da ni bila izredna

konvencija potrjena od Zavarovalnega urada.

Kot že omenjeno, smo šele zdaj izvedeli kaj vse se je dogajalo med gl. odborom. Rečem šele sedaj! Ne dvomim, da vsak rodoljubni član si je želel da se ta spor reši mirnim potem, oziroma potem, katerega zahteva doba današnjih dni. V tako resnih časih povzročena dogajanja katerih se ne more prezreti, ako smo bili tedaj potrebni složnosti, smo iste potrebni danes. Toda na žalost tega manjka in prav veliko manjka pri V. P. Z. “Bled”.

Nasprotno, osebni napadi, hujskanje med članstvom, tožbe z strankarskimi imeni itd. To je delo oseb, katere vse naše zahteve niso upoštevale in z silo hočejo ostati na vodstvu Zveze “Bled”. Nam so kričali: “S politiko v stran!” A, sami jo na zahrbtn način vsiljujejo na račun in škodo bližnjega sobrata. Skupaj, kajpak zaglesom: “V slogi bratstva”!

Pod dominiranjem starega gl. odbora, koliko smo bili lokalni odsek obveščeni o zaključkih se gl. odbora? Nikoli nič! Zakaj smo obveščeni zdaj po odboru izvoljenem 9-10 maja. **Priporočljivo bi bilo nasprotnemu, oziroma staremu odboru, da se ugleda v poslovanje novega odbora in videl bi kaj je, sobratsko delovanje in solidarnost med članstvom.** Ne pa kakor smo dobivali poročila posebno v zadnjem času od gl. tajnika F. Grebenc, kjer so bile same neke groženje o izključitvi o pokoravanju itd. Dokaz temu je ko je klical konvencijo za 2. avgusta z besedami: “Nevarnost je da odsek kateri ne bo zastopan na tej konvenciji, se bo pokoraval večini”!

Toda končno smo tudi slišali, zakaj jo je preklical! Po vseh teh dogajanjih nam ne more biti več zagotnetno, zakaj so bili člani voljaki izključeni iz bolniške podpore in posmrtnine, navzlic vsem protestom. Zakaj so se protivili na predlog, da Zveze “Bled” kupi Vojno Obveznico. Ali je to dokaz lojalnosti? Zakaj ni Zveza “Bled” nikoli podzvela si

dolžnost pomagati stvarim vprid zavezniki armadam kakor to delajo vsa slovenska društva, podporna ali pa politična naših sosednjih rojakov. Kakšna narodnost tvori celokupno članstvo V. P. Z. “Bled”?

Kot zavedni narodnjaki, člani na izvenredni konvenciji 9-10 maja, želeli so izbristati te nedostatke pri Zvezi. Toda ali si je mogoče predstavljati, da so radi tega toženi, kot “komunisti”? Res sramoten pojav med nami delavskimi trpini, ovadbe in obtožbe.

Ni mi poznata osebnost nobenega izmed članov v gl. odborih, toda “delo” pokaže človeka, tako pravi stari pregovor!

Znano je že javnosti, kdo dela za razdor ali pa kdo dela za napredek družabnega življenja.

Torej v bližnji bodočnosti se vrši konvencija. Imajmo na umu vsi zastopniki in delegati, da Zveza “Bled” se nahaja v razburkanem stanju. Koliko napredovanja smo izgubili v njej v tekočem letu? Zdi se mi potrebno omeniti da bi društvene seje morale postati objektivno ogledalo našega dela čez mesec, obenem pa kako postaviti Zvezo v pravi tir. To pomeni, da morajo na njeno vodstvo priti ljudi, ki bodo znali razsojevati razne zadeve in tudi urgirati in voditi splošno aktivnost podpornega društva k dobremu napredku. Na vodstvo naj pridejo ljudi, ki bodo znali ceniti “bratstvo in sestrstvo” v dejanskem pomenu podpornega društva, kakor tudi katerim ne bo vsaka kretnja pri članu druge organizacije “politična zmeda”, kot podlaga na mržnjo in ovire za razvoj društev. Ljudi, ki bodo znali ceniti druge ustanove po vrednosti njihovih pravil, ne pa po dozvedanju in volji posameznika. Na vodstvo so potrebni požrtvovalni ljudi, sposobni in zaupni celokupnemu članstvu. Brez tega bo edino trpela tudi v bodočnosti naša Zveza.

Končno živimo v deželi demokracije. Prav gotovo v (Nadaljevanje na 4 st.)

sklad z prvim januarjem prihodnjega leta. To je obenem kampanja Edinosti za tekni!

Večkrat so se slišale želje za tekni. Sem in kje dopisnik je omenil to željo naročnikov v naselbinah. Ni izključeno da so to želje po večini. Zatorej prihodnja kampanja je posebno značilna, ker od njenega uspeha je odvisno ali bo mogoče izdajati tekni.

Brez dobrih načrtov, priprav za uspeh kampanje kakor tudi večje požrtvovalnosti za časa kampanje, ne moremo pričakovati dobrega uspeha. Zato je potrebno že odzad pripraviti vse potrebno v vsaki naselbini posebno. Med prvimi nalogami potrebni so dobri odbori, ki bodo vodili kampanjsko delo, pisali o uspehu in urgirali še za večji uspeh. Potrebni so načrti in sicer v razvrstitvi dela deloma po zmožnosti in pripravnimi silami zato.

Potrebno je da odseki Zveze po svoji zmožnosti si določijo kvoto tako za naročnine, kakor tudi za tiskovni sklad, ne glede na to da je pred nami še dva meseca do pričetka kampanje. Ta čas izkoristimo za priprave tako da kadar prične kampanja, da ne bomo nepriljavni in šele tedaj oranzirali potrebne odbore in delali načrte. Storitmo to raje zdaj do kampanje.

Nobenega dvoma ni, da nam je list potreben in da smo potom njega narodno, kulturno in tudi; enotno vezani v marsikaterih zadevah. Spominjamo se njegovega pričetka dvakrat na mesec, zatem trikrat in zdaj se pa nahajamo prvokrat pred kampanjo, katere bo postavila ga teknikom.

Pri nas v Windsoru smo dne 17 oktobra na redni seji imeli precej rasprave no tem vprašanju. Posebno ko je sobrat organizator pojasnil načrt za bodočo kampa-

njo Edinosti našega odseka. Takoj nato nastala je živa diskusija in izražala se je živa volja za uspeh kampanje. Zamenkrat seveda ne smem omeniti do cela naš načrt. To bomo storili malo pozneje. Toda naj bi bil to je opomin drugim odsekom in rojakom vsepovsod, da se Widsorska naselbina pripravila z dobrim načrtom in tudi z vneto voljo za tekni Edinosti.

Medtem vemo da je tekma med skupinami res ena zanimivost in da daje večjo voljo do dela. Zato se je tudi pri nas o tem raspravljalo in sicer na ta način: “ali nam kdo podvrže rokovico za natečaj”? Pričakujemo seveda odgovora predno prične kampanja. Toda v slučaju da bi ga ne dobili, smo pripravni poklicati bodisi celo severno Ontario ali pa British Columbiju. Morda se smo v tem oziru uračunali, vendar pa nas to ne vznemirja in tudi ne bo ustrašilo. Vemo da so precej dobri aktivnosti tako v severnem Ontario, kakor tudi British Columbiju, da bo trda tekma itd. Toda pripravljamo se na zmago! Pripravljamo rezervo in izurjamo še nadaljno rezervo če bi slučajno trda predla. Vsekakor pričakujemo odgovor iz teh naselbin.

Pojdmo složno na delo bratje in esstre, za svoj časopis! To je naš časopis, mi smo njegovi delničarji in z tem tudi postavljamo naš splošen napredek k boljšemu uspehu, društev, pevskih krožkov in Zveze Kanadskih Slovencev. Postanimo njegovi naročniki in sami izboljšujmo si društvene zadeve z tem, ko si bomo zgradili list, ki bo redno izhajal enkrat na teden. To nam bo omogočilo tako za novice iz vseh strani, društvena in organizacijska naznanila, kakor tudi za dopise in k izboljšanju splošnih razmer. J. Miketič.

PA ŠE NEKAJ

Neka poročila trdijo, da je Musolinj skoraj na vsakem posvetovanju z Hitlerjem molčal in edino poslušal. Dokler je Hitler govoril po dve uri in neprestano očital Musoliniju za neodločnost, je slednji molčal in ni besedice ni spregovoril trditvijo ta poročila, katera so noseta po pripovedovanju Bodoglija.

Nekaj podobnega se je godilo z strani Musolinija namram italijanskemu kralju Victorju. Tudi ta se je redko kdaj oglašil v javnosti odkar je Musolin prišel na oblast.

Toda kakor prvi, tako drugi in tretji, so skupno sodelovali v načrtih fašistične agresije in zločinste proti drugim narodov. Če je eden govoril, je drugi in tretji prihrval. In to zadostuje, da ni razlike med enim, drugim in tretjim!

Iz Berlina javljajo, da je bil prof Galeazzo Ciano, Mussolinijev zet in bivši italijanski zunajski minister, a-retiran v Veroni. Republikaški fašistični režim je takoj po izjavi Berlina zahteval smrtno kazeno za Ciano, kralja Viktorja Emanuela, premijerja Badoglija in drugih članov in generalov vrhovnega fašističnega sveta.

Vsekakor skrajni je čas da se prične z čistkami fašističnih zločincev ne le v Italiji, ampak tudi drugod!

Če je kje kakšna večja zmotva v dnevnih poročilih, tedaj je v Jugoslovanskih zadevah, oziroma o Mihajloviču in njegovih četnikih.

Nekaj krat smo čitali: "Mihajlovič prodira proti Albaniji." Zatem, Mihajlovičevi četniki so presekali železniški spoj tu in tam. Končno pa izmed vsega kar je le resnično smo čitali: "Mihajlovič se sploh ne bori in le čaka na priliko za zavzešne invazije v Jugoslavijo".

Take izjave zadostujejo za treznega čitatelja da dobi pravilen sklep o Mihajloviču in njegovih četnikih, da je to podkupljena skupina in nič drugega.

Zadnjega tedna je ravno kar zaključena od zgodovinskega pomena konferenca vnašnjih ministrov zavezniskih držav v Moskvi.

Od prvega dne cel svet je obrnil pozornost in je strmel po dnevnem časopisu o kričeh reklamah in izjavah. In res čudno! Nikjer ni bilo večjih reklam, le sem in kje kakšna izjava potom zunanjih poročevalcev. Ob sklepu pa kar naenkrat sledile so izjave, katere so razčistile razna vprašanja in vsmerile ne le skupno akcijo do popolne zmage nad sovražnikom, ampak tudi precejšnjo načrt glede pravic narodov v povojnih zadevah.

Kakšna razlika konference v Moskvi od ostalih konference?

Zadnjega tedna je vodja C. C. F. stranke, Coldwill, kritiziral Ontarijsko vlado. Med drugim je omenil: "Ontarijska vlada, oziroma Mr. Drew, vse kar je storila je to, da je ustanovila nekoliko notrajnih odborov. Čas pa je, da se izvaja posamezne točke iz volilnega programa, kar je obljubil volilec pred volitvami. Kajti zna se zgoditi da bodo ti pri prihodnjih volitvah manifestirali svoje nezadovoljstvo proti progresivni konservativni stranki, kakor so to storili proti liberalni".

Toda vodja Coldwill je vsekakor pozabil, da je precejšnje število CCF zastopnikov v vladi. Če bodo ti čakali na izvajanje programa z strani konservativcev, bodo volili manifestirali svoje nezadovoljstvo proti eni in drugi skupini, izvleli pa res delavsko vlado v interesih naroda.

Nekoliko pojasnila o nespornosti pri VPZ "Bled"

Kot je razvidno iz poročil se bo v kratkem vršila ponovna konvencija pri V. P. Z. "Bled". Medtem moj namen je tudi nekoliko obelodaniti zakaj nespornost v glavnem odboru, ker mi je prilično dobro znano. Izjavil bom samo kar vem da je resnica.

Ker se večkrat oglašajo dopisniki in pojasnjuje vsakovrstne napake, bi vprašal določite; zakaj zamolči krivice, ki so že tako vsemu članstvu precej znani? Za vzrok se navaja vedno ene in iste napake, katere pa tudi ne odgovarjajo resnici.

Povsem razumljivo je, da kadar nastane spor med dve osemi, ali med dvema strankami, nikoli ni krivda same enega, pač pa je gotovo da vsak dela in zavrača krivdo na nasprotnika. In tako je tudi pri V. P. Z. "Bled".

Pričetek za nespornost je bil že zasnovan takoj po redni konvenciji. Ker konvencija ni bila še končana se je javno izrazil bivši in potem suspendirani član gl. odbora L. Zdravje, da ta konvencija ne bo veljavna. Po taki izjavi je to popolnoma razumljivo, da je bil namen za nespornost v gl. odboru že vnaprej zasnovan. In zgodilo se je tako! Namenoma se je vrnila v našo Zvezo takorekoč ženska afera, kar nikakor ni bilo pravilno, ker take stvari se morajo obravnavati pri civilnem sodišču. To je bil povod za neslogo pri Zvezi.

Ker je vsemu članstvu Zveze znano, da je L. Zdravje obtožil gl. predsednika M. Speharka, kot ponarejalca njegovega podpisca. V takem slučaju bi se on moral obrniti na sodišče, nikakor pa ne vmešavati stvari v Zvezo, ki s tem ni bila oškodovana. Gl. predsednik M. Spehar, pa naj bi bil krivico priznal ako je to bilo dokazano in stvar bi bila končana. Ravno v to afero je L. Zdravje namenoma zanesel razkol med gl. odbor, kateri se je kasneje razpadel med celokupno članstvo. Nekateri odborniki so zahtevali odstop M. Speharka, kot gl. predsednika. M. Spehar pa temu se ni pokoril! Rekel je, da ni kriv. Z njim se je strinjala druga skupina odbornikov in zasnovani razkol med gl. odborniki je bil na višku.

Torej to je bila prva iskra ki je zanetila požar v našo Zvezo, ki sedaj tako strašno gori, kar je zelo žalostno za našo Zvezo. Nekaj glavnih odbornikov se je trudilo, da se pride do sporazuma, ali brez uspeha. Prišlo je tako daleč, da je bila sestavljena obtožnica in poklicano je bilo...

Vabilo na zabavo

Katero priredbo slovenski farmarji v St. Catharines in Okolici v soboto dne 20 novembra pri dobro znanih rojakih Plut in Kump farmi v Jordanu.

Ker je to prva jesenska prireditev po vinski trgovki ko se navadno pričakuje nova vinska kaplica, se seveda kaj radi drug z drugim zberemo v sosedstvu.

Zato uljudno vabimo rojake in rojakinje od blizu in daleč, da nas ob tej priložnosti obiščejo v kar največjem številu. Ker zabavi se bomo kar po domače in z tem obudili delno spomin na prejšnja leta iz naše mladosti.

Čisti dobiček je namenjen prvemu in edinemu slovenskemu časopisu v Kanadi — Edinosti. Upamo da nas ob tej priložnosti obišče urednik tega lista in da nam bo povedal marsikaj s ozirom na tekoči svetovni položaj in tudi o razmerah ter osvobodilni borbi v starem kraju.

Vabimo tudi naše sobrate Hrvate in Srbe, da nas posebej ob tej priložnosti. Pričetek zabave bo ob 8 uri zvečer.

Torej na veselo svidenje dne 20 novembra!
Z rojaskim pozdravom,
John Crnić.

Jutrišnjega dne!
Vsem iskrene pozdrave posebno našim mladim!
Louis Smrke.

Moja želja je, da ne na vsak način pride do sporazuma gl. odbornikov v Kirkland Lake. Ker drugače bodo prišli delegati samo še na pogreb naši Zvezi, kateri grob je že izkopan. Vsa čast Slovincem v Kirkland Lake, ki so ustanovili našo dično Zvezo "Bled" in to z velikimi težkocami. Zato naj jo tudi obdržijo pri življenju. Naj se opusti trmota in častihlepnost obeh strank. Sovražstvo na stran! Prijateljstvo na dan! Upam in želim da se bo to storilo.

Članstvo društev naj naroči delegatov, naj ne bodo pristranski, kot je to bilo nekaj delegatov na zadnji konvenciji, ki so imeli največ govoriti in to nič koristnega za Zvezo.

Jaz ne mislim nikogar užaliti, alj resnice molčati ne morem. Ker vidim da se dela krivica naši Zvezi z različnimi dopisi. Z takimi dopisi ni prilačnosti za nove člane v Zvezo, pač pa ravno nasprotno. Izražajo se vsakovrstna imena na posameznike, kar ni lepo, če član ene organizacije vabi nečlana v organizacijo. Naj ga skuša pridobiti na lep način, ker sila ni mila! Ako eden noče pristopiti v organizacijo, ga zato ni treba imenovati nečlana in duševnega siromaka, ker to ima velik upliv na vse ostale, ki še niso člani v organizaciji.

Torej člani! Danes je čas da obdržimo našo Zvezo pri življenju. Delegati in gl. odborniki, delujte za sporazum in prijateljstvo, ter življenje naši Zvezi. Drugače bo izgubila in nje ime se bo glasilo: Naše Zveze ni več!

S sobratskimi pozdravi vsemu članstvu in ostalim Slovincem.
Valentin Jagodić

LISTNICA UREDNIŠTVA

Z tem je naš namen zvrniti nekoliko pozornosti dopisnikom o spornih zadevah V. P. Z. "Bled", da nismo odstopili prostor brez obzira na vsebino in obseg takih dopisov. Odstopili smo prostor za objektivno kritiko v spornih zadevah zaradi interesa članstva in obstoja podpornega društva kot celote.

Že leto dni žari notrajni spor in kakor razvidno so o njem imeli raspravo advokati in zavarovalni uradi. Toda članstvo kot celota do pred nedavnim ni imelo pred seboj sporne zadeve z ene in druge strani. Torej da zve sporne zadeve z ene in druge strani, uredništvo Edinosti je odstopilo deloma prostor posameznim dopisom kljub temu da se ne strinja z vsebino istih, namenoma da se pospeši sporno zadevo k svoji pravilni in poštenih rešitvi.

Toda posamezni dopisniki v svoji razlagi se potikajo tako obširno, zbirajo od leve in desne strani obtožbe z po navljajem eno in istega smisla.

Smatramo da je kritika na svojem mestu, toda naj bo objektivno pokrepljena z dokazom. Prazno prerekanje

Sposobno vodstvo je potrebno Z. "B"

(Iz 3 strani)
teh slučajih je mnogo predlogov, kritik itd. Toda vse to ne sme razburjati posameznika na vodilnem mestu, če hoče pravilo voditi stvari vezane z društvom ali pa organizacijami. Vedeti moramo, da ni vsak predlog napaden zato, ker pride od člana ki pripada drugi skupini ali pa organizaciji. Ravno tako tudi kritika. Zato je potrebno treznega rasejovalja in pojasnitve v marsikaterih zadevah in z tem rešiti sporno zadevo na lep in dostojen način. Kritika je pouk in opomin proti napakam in nedostatkom. Zato jo moramo vpoštevati kot pravilo za naš društven napredek, kakor tudi demokratično svobodno celokupnega članstva. Tam kjer vlada diktatura in samovolja osebnosti, tam ni dovoljena kritika, tudi ne predlog zato, ker iz strahu pred svojim položajem dotičnik zavrača vse

čes, da hodi v cerkev ali pa ki sv. obhajilo in novi maši, ne spada v obseg dostojne kritike zaradi nastalega spora v društvih zadevah. Kajti vernik je vsekakor opravičen hoditi v cerkev in izpolnjevati cerkvene obrede na isti način, kakor drugi, pripadati eni ali pa drugi organizaciji in ustanovi, razen če nista zaradi svojega prepričanja prizadela moralno in materialno škodo drugim ustanovam in organizacijam, katerih v tem slučaju nista člana, je kritika neopravičena in povzroča le osebno zbadanje.

Smatramo dalje za potrebno da ena in druga stranka spišete konkretne obtožnice o vzroku spora ter povzročiteljih istega v formi referenduma v predkonvenčni diskusiji, tako da bo celokupno članstvo imelo pred seboj konkretne podatke o vseh spornih zadevah in na podlagi vsega tega, naj prinese svojo sodbo o celji zadevi. Z tem bo prihranjeno nepotrebna besedičenja z "ene in druge strani, naj ima članstvo priložnost razsoditi celo stvar. To bo v interesu konvencije, članstva in tudi obstoja podpornega društva V. P. Z. "Bled".

Ed. Troha.

PRISPEVKI IZ DETROITA

Za tiskovni sklad Edinosti so prispevali naši rojaki iz Detroita, kot sledi: J. Kotar, dvadolarja, po en dolar: Frank Gabor, Tony Može in Frank Šperšič.

Skupaj pet dolarjev. V imenu uredništva iskrena hvala omenjenim rojakom v Detroitu.

IZ URADA SLOVENSKEGA AMERIŠKEGA NARODNEGA SVETA

SLOVENSKO LJUDSTVO SODI

ODKAR so Slovenci v devetem stoletju izgubili svojo neodvisnost in svobodo, ko se je Karol Veliki polastil njihovega ozemlja, je bilo slovensko pravosodje vedno pod tujo oblastjo. Vsaka obdoba je bila izrečena v ime tuje ali onega tujega "veličanstva", nobena pa ne v imenu ljudstva. Odkar pa so Slovenci pričeli osvobojevati svojo zemljo izpod nacističnega jarma in postavljati ljudske zastopnike na uradniska mesta, so vzele tudi pravico pravosodja v svoje roke. Podrobnosti nam sicer še niso znane, nekoliko umevanja položaja pa vseeno lahko črpano iz sledečih značilnih vesti, ki so jo prenesli iz londonskega vira čiški časopisi dne 27 oktobra:

V osvobojenem delu Slovenije je Ljudska osvobodilna vojska prišla tudi 22 "izdajalcev", izmed katerih je 17 bilo obsojenih na smrt radi zločinkega sodelovanja z ošiščem. To se je zgodilo na slovenskem ljudskem sodišču (najbrž v Novem mestu.) kjer je središče slovenskega protifašističnega sveta. Drugi so bili obsojeni v domstrno ječo, eden izpuščen. Sodilo so jih baje dobro znani sodniki, ki veljajo za večake v pravi in uživajo veliko spoštovanje med ljudstvom. Vsak obtoženec je imel svojega odvetnika za zagovornika. (To bi dokazovalo, da se poslušujejo Slovenci demokratičnega procesa, v sled česar bi se pravilno sklepalo, da so sposobni upravljati vse posle, ki jih nalaga uprava kulturnega naroda.)

Med obsojenimi sta bila tudi Rudolf Marinčič, fašistom naklonjen policijski komesar v Ljubljani, in Fran Malovrh, ki je izdal na stotine Ljubljancem laškimi oblastem, da so jih v procesu aretacije ubili, ali zaprli kot talce in postrelili, ali pa poslali v koncentracijska taborišča v Italijo. Oba sta priznala krivdo. Nekaj drugih obtoženec je izvršil samomor takoj po obsodbi.

Jetniki so bili obtoženi, da so ovdali na tisoče slovenskih rodoljubov, ki so se bojevali proti laški zasedbeni vojski okoli Ljubljane, ter

edino organizirani moremo pokazati našo moč.

Za prvikat smo se istega dne v prisotnosti rojaka Bayuka, samo vpisali v osek "Zveze", ter izvolili izvrševalni odbor. V ta odbor so bili izvoljeni sledeči: Predsednik John Flajnik, tajnik, Frank Lavrič; blagajnik Frank Strnad; predsednik nadzornega odbora Ignac Merhar, ter člani istega, Joe Grandovec in Joe Baver.

Na ta dan smo tudi odločili da se ima naša prva redna seja održati prihodnje nedeljo to je 31 oktobra. To se je tudi zgodilo. Nepričakovano in nad vse hvale vredno je dejstvo, da je nas bilo pri tej prvi naši seji prisotnih 15 članov. To pa še ni vse! Kajti trije ki so se tudi vpisali, niso mogli prisostovati seji radi dela v rudniku. Za pričakovati je, da bomo na drugi redni seji vsi prisotni tudi z ostalimi, kateri se še niso vpisali v naš "Zvezni Osek".

Zaenkrat smo imeli dosti dela samo z vpisovanjem pristopine, plačevanjem iste ter članarine in čitanjem zveznih pravil. O prostoru kjer se bodo vršile prihodnje seje, tolmačenjem pomena organizacij in izborjem podpredsednika odseka. Za podp. je izvoljen Frank Japelj.

Apeliramo in pozivljamo še ostale naše rojake v Norandi, da se vpišejo v naš zvezni osek, pri prihodnji seji, ki se bo vršila v nedeljo dne 28 novembra pri rojaku Frank Strnad in potem zavezanecima vsako zadnje nedeljo v mesecu. Edino organizirani lahko pričakujemo dober uspeh na kulturnem in narodnem polju.

Nai nam velja za pravilo naš slovenski pregovor ki pravi: "Sloga jači, nesloga tlači".

F. Lavrič.

APPELOVAMO in pozivljamo še ostale naše rojake v Norandi, da se vpišejo v naš zvezni osek, pri prihodnji seji, ki se bo vršila v nedeljo dne 28 novembra pri rojaku Frank Strnad in potem zavezanecima vsako zadnje nedeljo v mesecu. Edino organizirani lahko pričakujemo dober uspeh na kulturnem in narodnem polju.

Nai nam velja za pravilo naš slovenski pregovor ki pravi: "Sloga jači, nesloga tlači".

F. Lavrič.

PRISPEVKA IZ DETROITA

Za tiskovni sklad Edinosti so prispevali naši rojaki iz Detroita, kot sledi: J. Kotar, dvadolarja, po en dolar: Frank Gabor, Tony Može in Frank Šperšič.

Skupaj pet dolarjev. V imenu uredništva iskrena hvala omenjenim rojakom v Detroitu.

Ed. Troha.

PRISPEVKI IZ DETROITA

Za tiskovni sklad Edinosti so prispevali naši rojaki iz Detroita, kot sledi: J. Kotar, dvadolarja, po en dolar: Frank Gabor, Tony Može in Frank Šperšič.